

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΓ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 1935

ΑΡΙΘ. 23

Η ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΑΣΙΑΣΤΑΣ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Κων)πολις 6 'Ιουνίου 1935

Μακαριώτατον 'Αρχιεπίσκοπον 'Αθηνῶν
Χρυσόστομον

Ἄ θ ἡ ν α ς

«Ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, μετ' ἀφάτου ὀδύνης ἐπληροφορήθη τὸ τόλμημα τῶν τριῶν ἀρχιερέων, οἱ ὅποιοι, λησιμονήσαντες τοὺς ἱεροὺς ὅρκους αὐτῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν περὶ ἀφοσιώσεως καὶ πειθαρχίας πρὸς αὐτήν, ἐκινήθησαν κατὰ τῆς ἐνότητος αὐτῆς, περὶ ζητήματος τὸ ὅποτον κεῖται ἐκτὸς τῶν δογμάτων τῆς ἀμωμῆτου ἡμῶν πίστεως καὶ τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ ὅποτον ἤδη, πρὸς δόξαν τῆς Ὁρθοδόξιας, ἐκανονίσθη κατὰ τὸν κανονικώτερον τρόπον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐκφράζοντες τὴν φρίκην τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διὰ τὴν τόλμην αὐτὴν τῶν τριῶν ἀρχιερέων, ὅπως πλήξωσι τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν διὰ σχίσματος καὶ μετ' αὐτῆς τὴν ἐνότητη τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ, δεόμεθα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, ὅπως φωτίσῃ καὶ ἐπαναφέρῃ τοὺς τολμητίας ἀρχιερεῖς εἰς τὴν συναίσθησιν τοῦ φρικτοῦ τολμήματος αὐτῶν. Πεποιθάμεν δὲ ὅτι ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς θεοφρουρήτου Ἑλλάδος θὰ ληφθοῦν πάντα τὰ ἐνδεικνύμενα ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων μέτρα ἐναντίον τῶν τολμητιῶν—ἐὰν οὗτοι ἐμμένωσιν εἰς τὸ σχίσμα καὶ τὸ ἔγκλημα αὐτῶν μέχρι τέλους—πρὸς περιφρούρησιν τῆς ἁγίας παρακαταθήκης καὶ προφύλαξιν ἀθέκτου καὶ ἀκεραίας τῆς ἐνό-

τητος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΦΩΤΙΟΣ

Ἀνακοινώσατε παρακαλοῦμεν πρῶτην Φλωρίνης Χρυσοστόμῳ τὰ ἑξῆς:

«Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ὑμετέρας Ἱερότητας εἰς κίνημα κατὰ τῆς εἰρήνης καὶ ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Γένους καιρίως ἐλύπησεν ἡμᾶς καὶ τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν. Ὑπενθυμίζοντες τοὺς ἱεροὺς ὅρκους, τοὺς ὁποίους ἡ Ὑμετέρα Ἱερότης ἔδωκεν ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ περὶ ἰσοβίου ἀφοσιώσεως καὶ πειθαρχίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς ὁποίους εἰσέτι ἀκούομεν ἀντηχοῦντας, καλοῦμεν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἀγίας Πατριαρχικῆς Συνόδου εἰς ὑπακοὴν καὶ πειθαρχίαν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Καὶ δηλοῦμεν ὅτι ἡ ἀθέτησις καὶ καταπάτησις τοῦ ὅρκου ἔξει ὡς συνέπειαν τὴν διαγραφὴν τοῦ ὀνόματος αὐτῆς ἀπὸ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς. Διότι τὸ τόλμημα αὐτῆς καὶ τῶν μετ' αὐτῆς συμπραττόντων στρέφεται κατὰ τῆς Θεοδμήτου Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐνότητος τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ.

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΦΩΤΙΟΣ

Η ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΤΑΣΙΑΣΤΩΝ

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν κατὰ τὴν ἐν δίομελείᾳ τελευταίαν συνεδρίᾳσιν αὐτῆς ἐνέκρινεν ὁμοφώνως τὸ κατωτέρω ψήφισμα:

«Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, ἔχουσα, κατὰ τὸν ὁργανισμόν της, ὡς σκοπὸν καὶ τὴν διὰ γνωμοδοτήσεων, προτάσεων καὶ ἀποφάσεων διαφώτισιν καὶ καθοδήγησιν τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ λαοῦ, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν συμφερόντων τοῦ τόπου, καὶ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἐπ' ἐσχάτων δημιουργηθεῖσαν ἐκκλησιαστικὴν ἀνταρσίαν, ἧς λόγος προεβλήθη ἡ ἀπὸ δωδεκαετίας ἤδη συντελισθεῖσα μεταβολὴ τοῦ ἡμερολογίου:

α') Ἐκφράζει τὴν βαθεῖαν λύπην αὐτῆς διὰ τὴν ἀνευ λόγου δημιουργίαν ζητημάτων ταρασσόντων τὴν ψυχικὴν ἡρεμίαν καὶ γαλήνην τοῦ λαοῦ, καὶ δι' ὑπὸ κύκλων ἐντετολμένων νὰ κηρύττουν τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ὁμόνοιαν.

β') Διαπιστοῖ ὅτι ἡ εἰσαγωγή τοῦ νέου ἡμερολογίου, ἐξυπηρετοῦσα τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνάγκην, οὐδόλως θίγει τὰ δόγματα, τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις τῆς ἐκκλησίας, καὶ εἶνε ζήτημα θερησκευτικῶς ἀδιάφορον.

γ') Τονίζει τὴν ἀνάγκην ὥπως ἡ Πολιτεία καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἐν ἀγαστῇ ἁρμονίᾳ, λάβουν τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς γαλήνης».

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Η ΕΚΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΙΣ ΤΩΝ ΣΛΑΩΝ

ΕΠΙ ΤΗ ΧΙΛΙΟΣΤΗ, ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ, ΕΠΕΤΕΙΩ,
ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΜΕΘΟΔΙΟΥ
(885—1935)

β) *Οἱ Ἀπόστολοι τῶν Σλαῶν
Κύριλλος καὶ Μεθόδιος*

[2]

Ἐναντίον τῶν Ἀβάρων, τῶν καταδυναστευόντων τοὺς Σλαύους, ἐξεγερθέντες οἱ Μορανοὶ ἴδρυσαν ἰσχυρὸν Κράτος, ἀλλὰ τοῦτο συμπεριελήφθη βραδύτερον ἐν τῇ Φραγκικῇ Μοναρχίᾳ τοῦ Μ. Καρόλου. Ἡ ἀποσύνθεσις τῆς Μοναρχίας ἐκείνης καὶ οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι μεταξὺ τῶν διαδόχων αὐτοῦ ἐξησθέντες τὴν ἐπίδρασιν τῶν Φράγκων ἐπὶ τῶν Τσέχων καὶ Μοραβῶν, οἵτινες πρὸς ἐνίσχυσιν ἑαυτῶν ἐζήτησαν τὴν ἐμπέδωσιν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, σποραδικῶς μέχρι τῶν μέσων τοῦ 9. αἰῶνος διαδοθείσης παρ' αὐτῆς, διὰ διαφόρων Ἰταλῶν καὶ Γερμανῶν ἱεραποστόλων. Ἡ πρόοδος τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν καθίστατο δυνατὴ, διότι ἡ λατρεία ἐτελεῖτο ἐν τῇ λατινικῇ, ξένη πρὸς τοὺς Μορανοὺς, γλώσσῃ, καὶ διότι οἱ ἱεραπόστολοι ἐκεῖνοι δὲν προὔκαλουν τὴν συμπάθειαν τοῦ λαοῦ. Ἀλλ' ἀναμφιβόλως καὶ πολιτικοὶ λόγοι συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ στραφῶσι πρὸς τὴν Ἀνατολὴν οἱ Μορανοί. Ὄθεν ὁ ἡγεμὼν τῆς Μοραβίας Ροσιπλάυος (†870) ἀπετάθη πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς ΚΠόλεως Μιχαὴλ γ'. (842—867) ζητῶν τὴν ἀποστολὴν ἱεραποστόλων. Τοιοῦτους δὲ εὗρεν ὁ Βασιλεὺς ἄριστα συγκεκροτημένους τοὺς ἀδελφοὺς Κύριλλον καὶ Μεθόδιον.

Οὔτοι, ἑλληνες ὄντες τὸ γένος, ἐγεννήθησαν ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ὁ πατὴρ τῶν Λέων ἦτο «Δρογγάριος» τοῦ «Στρατηγοῦ», ἥτοι βοηθὸς τοῦ στρατιωκοῦ διοικητοῦ, μέγα κατέχων ἀξίωμα. Ἡ μήτηρ τῶν, κατὰ τινες πηγὰς, ἐκαλεῖτο Μαρία. Ἐν τῇ πολυμελεῖ δὲ οἰκογενεῖᾳ τοῦ Λέοντος εἰς τῶν πρεσβυτέρων υἱῶν ἦτο ὁ Μεθόδιος, ὁ νεώτερος δὲ πάντων ὁ Κων-

σταντῖνος, γεννηθεὶς τῷ 827. Κατ' ἀναλογίαν δύνανται νὰ ὀρισθῇ καὶ τὸ ἔτος τῆς γεννήσεως τοῦ Μεθοδίου. Ὁ πατὴρ τῶν Λέων ἀπέθανε λίαν ἐνωρὶς ἀλλ' ἡδυνήθησαν αἱ δύο ἀδελφοὶ νὰ μορφωθῶσι καὶ προαχθῶσι. Μετὰ τὴν πρώτην παιδευσίν του ὁ Κωνσταντῖνος ἐν Θεσσαλονίκῃ, μετέβη εἰς ΚΠολιν, τυχὼν τῆς προστασίας τοῦ ἐκ τῶν κηδεμόνων τοῦ Βασιλέως Μιχαὴλ γ'. Θεοκτίστου Λογοθέτου, ὅστις πιθανῶς ἦτο πατρικὸς φίλος ἢ συγγενής. Διὰ τοῦ Θεοκτίστου δὲ εἰσῆχθη εἰς τὸ ἐν τοῖς Ἀνακτόροις Μαγναύρας πρὸ μικροῦ ἰδρυθέν Πανδιδασκτήριον, ἐν ᾧ, πρὸς τοὺς ἄλλους, ἔσχε διδασκάλους τὸν Λέοντα, χρηματίσαντα πρότερον μητροπολίτην Θεσσαλονίκης, καὶ τὸν πολλὸν Φώτιον, τὸν ὑστερον ἀναδειχθέντα Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, μεθ' οὗ ἰδιαζόντως συνεδέθη καὶ ὅφ' οὗ τὴν ἀγαθὴν ἐπίδρασιν διετέλεσε. Ἦδη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ Πανδιδασκτηρίῳ παιδείσεως ἐκαλεῖτο «φιλόσοφος» ὁ Κωνσταντῖνος, ἕνεκα τῆς τελειότητος αὐτοῦ μορφώσεως. Κατὰ τὸ ἐφαρμοζόμενον δὲ τότε πρόγραμμα ἐπορεύσασε τὴν φιλολογίαν καὶ λογικὴν, τὴν ἀστρονομίαν, ποίησιν, φιλοσοφίαν, μαθηματικὰ καὶ θεολογίαν, κατὰ τὰ ἔτη 842—847, καθ' ἃ ἐδίδασκον ἐν τῷ Πανδιδασκτηρίῳ ὁ Λέων Θεσσαλονίκης καὶ ὁ Φώτιος. Ὅτε δὲ οὗτος καταλιπὼν τὸ στάδιον τοῦ Καθηγητοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὸ στάδιον τῆς διπλωματικῆς ὑπηρεσίας ὡς Πρωτοασκηρίτης (πρῶτος Γραμματεὺς), διεδέχθη αὐτὸν (περὶ τὸ 851) ὁ Κωνσταντῖνος ὡς Καθηγητὴς ἐν τῷ Πανδιδασκτηρίῳ. Καὶ ὁ μὲν Θεοκτίστης ἐζήτην νὰ νυμφεύσῃ αὐτὸν καὶ εἰσαγάγῃ εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον, ἀλλ' ὁ Κωνσταντῖνος ἐπεθύμει τὴν μοναστικὴν μόνην. Ἐπιμόνως δὲ παρακληθεὶς ἔχειροτονήθη ἱερεὺς καὶ διωρίσθη Πατριαρχικὸς χαρτοφυλάξ καὶ βιβλιοθηκάρχος τῆς Ἀγίας Σοφίας. Μυστικῶς ὅμως καταλιπὼν τὴν θέσιν αὐτοῦ κατέφυγεν εἰς τινὰ Μονήν. Ἀλλ' ἀναζητηθεὶς καὶ ἐπιμόνως πάλιν παρακληθεὶς διωρίσθη καθηγητὴς ἐν τῇ Σχολῇ τῆς Μαγναύρας. Τὰ μάλιστα διεκρίθη ἐν τῷ σταδίῳ τούτῳ τῆς δρώσεώς του καὶ διδάσκων καὶ συμμετέχων διαφόρων θεολογικῶν ζητημάτων καὶ συζητήσεων, σπουδαιοτάτην δὲ ἀνέλαβεν ἐν ἔτει 851 ἀποστολὴν εἰς τοὺς Σαρακηνούς, ὡς ἔπραξε πρότερον ὁ Μ. Φώτιος. Ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ εἶχε σκοπὸν μᾶλλον πολιτικόν, ἀλλ' ὁ Κωνσταντῖνος, ἐκμαθὼν καὶ τὴν ἀραβικὴν γλῶσσαν, εἰργάσθη καὶ ὑπὲρ θρησκευτικῶν σκοπῶν.

Ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Κωνσταντίνου Μεθόδιος, ἐκπαιδευθεὶς ἐν Θεσσαλονίκῃ, εἶχεν εἰσελθεῖ εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον, τῇ προστασίᾳ τοῦ λογοθέτου Θεοκτίστου διορισθεὶς διοικητὴς περιφερείας τινός, ἐν Μακεδονίᾳ πιθανῶς, ἐν ἣ ὑπῆρχον Σλαῦοι. Ἀλλὰ καταλιπὼν τὸ στάδιον ἐκεῖνο, μετέβη εἰς ΚΠολιν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τινὰ Μονήν τοῦ Ὀλύμπου τῆς Βιθυνίας. Πρὸς αὐτὸν δὲ μετέβη ὁ Κωνσταντῖνος μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἐκ τῆς εἰς τοὺς Σαρακηνούς ἀποστολῆς περὶ τὸ 852. Ἐκεῖ διέτριψαν ἐπὶ ἱκανὸν ἀμφοτέρω οἱ ἀδελφοί, ἀσκούμενοι καὶ μελετώντες, προσκληθέντες δὲ εἰς ΚΠολιν ἀνέλαβον ἀποστολὴν τινὰ ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ΚΠόλεως τῷ 858 εἰς

Κοιμαίαν πρὸς τοὺς Χαζάρους, ζητήσαντας νὰ διδάχωσι τὴν ἀληθῆ θρησκείαν. Οἱ ἀδελφοὶ ἄριστα ἐξεπλήρωσαν τὴν ἀποστολὴν τὴν, συζητήσαντες μετὰ τῶν Ἰουδαίων καὶ διδάξαντες εἰς τοὺς Χαζάρους τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν. Ἐξέμαθον δὲ τότε καὶ τὴν ἑβραϊκὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ὑπὸ τῶν Χαζάρων λαλουμένην, ἣν μετεχειρίσθησαν πρὸς διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐν Χερσῶνι δὲ ἀνεῦρον τὰ λείψανα τοῦ ἁγ. Κλήμεντος Ἐπ. Ρώμης (†101), ἅτινα ἀνεκόμεσαν πιστοφρόντες εἰς ΚΠολιν.

Ἐκεῖ δὲ ἀφικόμενοι κατώκησαν ὁ μὲν Κωνσταντῖνος παρὰ τὸν ναὸν τῶν ἁγ. Ἀποστόλων, ὁ δὲ Μεθόδιος ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Πολυχρονίου, ἧς καὶ ἡγουμένος κατεστάθη, χωρὶς νὰ προχειρισθῇ εἰς ἱερατικὸν βαθμόν.

Ἀλλὰ μετὰ μικρόν, ἐν ἔτει 862, ἀφίκετο εἰς ΚΠολιν ἀποστολὴ τοῦ ἡγεμόνος Ροστυλάου ἐκ Μοραβίας, ἧς νῦν Τσεχοσλοβικίας, παρακαλοῦντος τὸν Ἕλληνα αυτοκράτορα ὅπως ἀποστείλῃ πρὸς αὐτὸν «ἀληθῆ διδάσκαλον», ἱκανὸν ἵνα διδάξῃ αὐτὸν καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ τὴν ἀληθῆ πίστιν καὶ ἵνα δώσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν θείαν λατρείαν ἐν τῇ «μητρικῇ αὐτῶν σλαβωνικῇ γλώσσῃ». Ταυτοχρόνως ἐζητεῖτο παρὰ τοῦ Πατριάρχου ΚΠόλεως ὅπως ἀποστείλῃ Ἐπίσκοπον, κληρικούς καὶ ἐκκλησιαστικούς διδασκάλους. Ἐπὶ τῇ αἰήσει ταύτῃ ὁ Βασιλεὺς Μιχαὴλ μετὰ τοῦ Καίσαρος Βάρδα συγκαλέσαντες συμβούλιον, εἰς ὃ παρευρέθησαν καὶ οἱ δύο ἀδελφοί, εἰς αὐτοὺς ἀνέθηκαν τὴν ἑάν ταύτην μεγάλην ἀποστολὴν, ἀφοῦ ἀπεφασίσθη νὰ μεταφρασθῶσι τὰ ἱερὰ βιβλία τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν σλαβωνικὴν γλῶσσαν. Εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ἴαν δραστηρίως συνετέλεσε καὶ ὁ Μ. Φώτιος, Πατριάρχης ὡν ΚΠόλεως καὶ διευθύνων τὴν ἱεροποστορικὴν ὁρᾶσιν τῆς Ἐκκλησίας μεταξὺ τῶν Ρώσων καὶ ὧν Βουλγάρων καὶ ἄλλων σλαβικῶν ἢ ἐκσλαβισθέντων λαῶν. Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐξέμαθον τὴν Σλαβὴν γλῶσσαν, καθ' ὃν τρόπον εἶχον ἐκμάθει τὴν ἑβραϊκὴν καὶ τὴν τῶν Χαζάρων γλῶσσαν, ὁ δὲ Φώτιος τὴν Ἀραβικὴν, ἵσως καὶ τὴν Σλαβικὴν διὰ τὸν νωτέρω ἱεροποστολικὸν σκοπόν. Κατὰ βουλγαρικὰς ἀραδόσεις ἀναγραφομένας ἐν τῷ ἀποδιδομένῳ μὲν τὸν Θεοφύλακτον Βουλγαρίας Β' τοῦ ἁγ. Κλήμεντος Βουλγαρίας (Β'λίτση, †916), συνταχθέντι δὲ πρὸ συγχρόνου αὐτοῦ, λέγεται ὅτι οἱ δύο ἀδελφοὶ ἴδασκον ἑλληνιστί, οἱ δὲ Σλαῦοι δὲν ἐννοοῦν αὐτοὺς καὶ ὅτι θεόθεν ἔλαβον τὴν χάριν νὰ ἐπινοήσωσι τὰ Σθλοβενικὰ γράμματα». Ἐν τῷ τὸν μαθητὴν αὐτῶν Γοράσδον ὁ αὐτὸς βιογράφος λέγει «ἄμφω τὰ ὡς ταῦτα, τὴν τε Σθλοβενικὴν καὶ τὴν Γραικικὴν ὄντα ἀνώτατον». Οἱ δύο ἀδελφοὶ συνειργάσθησαν μετὰ τοῦ Πατριάρχου εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ σλαβωνικοῦ ἱεροβιβίου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἑλληνικοῦ μετὰ προσθήκης σλαβικῶν φθόγγων, καὶ τὸν φιλολογικὸν καταρτισμὸν τῆς σλαβωνικῆς γλώσσης. Προετιμήθη κατ' ἤχας τὸ μικρογράμματον ἑλληνικὸν ἀλφάβητον τοῦ αἰῶνος, δι' οὗ ἐν τῇ σλαβωνικῇ ἐμορφώθη ἡ λεγόμενη «**γлагоλιτσα**» γραφὴ (μικρογράμματος). ῥαδύτερον ἐπεκράτησεν ἡ μεγαλογράμματος γραφὴ, ἠθεῖσα «**κυρίλιτσα**». Ἐφωδιασμένοι δὲ διὰ τῶν

ἐπισήμων γραμμάτων καὶ διὰ δώρων πρὸς τὸν Ροστυλάου οἱ δύο ἀδελφοὶ ἀπῆλθον εἰς Μοραβίαν τῷ 863 φέροντες μετ' ἑαυτῶν καὶ τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Κλήμεντος.

Γενόμενοι δεκτοὶ μετὰ πολλῶν τιμῶν ἤρξαντο ἀμέσως τοῦ κηρύγματος τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν σλαβωνικῇ γλώσσῃ. Ἡ πρόοδος τοῦ κηρύγματος, ὥς ἄλλως τε ἀνεμένετο, ὑπῆρξε καταπληκτικὴ ἀνὰ τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία ὅπου μετέβαινον οἱ δύο Ἀποστολοι. Ὁ Ροστυλάου ἐβαπτίσθη, τὸ δὲ παράδειγμα τοῦ κηρύγματος τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν γλώσσῃ. Ἐπὶ μίαν τριετίαν (863—866) ἐν ἡσυχίᾳ διεξήγετο τὸ ἀποστολικὸν ἔργον. Ἀλλὰ κατὰ τῶν δύο ἀδελφῶν ἤρξαντο σφοδρῶς ἀντιδρῶν ὁ ἐκ Γερμανίας λατινικὸς Κλήρος καὶ οἱ ἱεροπόστολοι τῆς Ρώμης, μὴ ἀνεχόμενοι ἰδίᾳ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν θείαν λατρείαν τῆς σλαβωνικῆς γλώσσης, «τῆς βεβήλου καὶ βαρβάρου», ὥς αὐτὴν ἀπεκάλουν, καὶ ἰσχυρίζόμενοι ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἡ χοῆσις ἑτέρας γλώσσης ἐκτὸς τῆς ἑβραϊκῆς, ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς, διότι τούτων μόνον ἐγένετο χοῆσις ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἐπιγραφῇ. Οἱ ἀντιδρῶντες κατὰ τῶν Ἑλλήνων Ἀποστόλων προὐκάλεσαν τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Λουδοβίκου, ὁ δὲ ἡγεμὸν τῆς Μαραβίας Ροστυλάου δὲν ἠδύνετο νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς δύο ἀδελφούς. Πρὸς χειροτονίαν δὲ κληρικῶν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτῶν ἠναγκάσθησαν οὗτοι νὰ μεταβῶσιν εἰς Ἑνετίαν ὑπὸ τὸν μητροπολίτην τῆς ὁποίας, τὸν καὶ Πατριάρχην τιτοφορούμενον, ὑπήγετο ἐκκλησιαστικῶς ἡ περιοχὴ τῆς Μοραβίας. Καθ' ὃδὸν ἐπὶ μακρὸν ἐξενίσθησαν ἐν Μεσμβούργῃ τῆς Παννονίας ὑπὸ τοῦ Κότσελ, Σλαῦου ἡγεμόνος τῆς χώρας ἐκείνης, ὅστις ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς 50 μαθητὰς πρὸς ἐκμάθησιν τῆς σλαβωνικῆς γλώσσης καὶ θρησκευτικὴν μόρφωσιν. Ἐν Ἑνετίᾳ ὅμως ἐστήθη δικαστήριον ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, εἰς ὃ ἐδέχθη νὰ ἀπολογηθῶσι διὰ τὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ χοῆσιν τῆς σλαβωνικῆς. Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἀπελογήθησαν ἀποδεικνύοντες ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ χοῆσις οἰαδήποτε γλώσσης ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἐπειδὴ δὲ τὸ δικαστήριον ἀπεφάνθη κατ' αὐτῶν, ἠναγκάσθησαν νὰ μεταβῶσιν εἰς Ρώμην πρὸς τὸν Πάπαν Νικόλαον († 867), ὅστις ἄλλως τε μαθὼν τὰ κατ' αὐτοὺς προσεκάλεσεν εἰς Ρώμην. Κατὰ τὸν χρόνον ὅμως τῆς ἀφίξεώς των ὁ Νικόλαος ἀπέθανεν, ὁ δὲ διάδοχος αὐτοῦ Ἀδριανὸς (867—872) ἀκούσας ὅτι οἱ δύο ἀδελφοὶ κομίζουσι μετ' ἑαυτῶν τὰ λείψανα τοῦ ἁγ. Κλήμεντος προὔτηντησεν αὐτοὺς μετὰ τιμῶν, χειροτόνησεν τὸν Μεθόδιον ἀρχιεπίσκοπον Μοραβίας καὶ Παννονίας καὶ τινας τῶν μαθητῶν αὐτῶν ἱερεῖς καὶ διακόνους καὶ ἐπέτρεψε τὴν τέλεσιν τῆς θείας λειτουργίας ἐν διαφόροις ναοῖς τῆς Ρώμης σλαβωνιστί. Ἐπειδὴ δὲ τινες τῶν λατρίων κληρικῶν διεμαρτύροντο ἰσχυρίζόμενοι ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἡ χοῆσις ἄλλης γλώσσης πλὴν τῆς ἑβραϊκῆς, ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς, ὁ Ἀδριανὸς συνεκάλεσε Συμβούλιον, εἰς ὃ καὶ πάλιν οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπερήρπισαν τὴν χοῆσιν πάσης γλώσσης. Ὁ Πάπας ἐδικάτωσεν αὐτούς.

Ἄλλ' ὁ ἕτερος τῶν ἀδελφῶν Κωνσταντίνος μετὰ ἐνὸς ἔτους διαμονὴν ἐν Ρώμῃ ἀσθενήσας ἀπέθανε τῇ 14 Φεβρουαρίου 869, ἐν ἡλικίᾳ 42 ἐτῶν μόλις, πενήτηντα ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ προσελθὼν εἰς τὰς μοναχικὰς τάξεις καὶ μετονομασθεὶς Κόσιλλος μετὰ βίον ἅγιον καὶ ἀποστολικὴν ἀξιοθαύμαστον δρᾶσιν. Ἐξώρτισε δὲ τὸν πρεσβύτερον ἀδελφὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἀποστολικὸν ἔργον μεταξὺ τῶν Σλαύων τῆς Δύσεως. Ὁ Μεθόδιος, ἔχων τὴν ἀδειαν τοῦ Πάπα περὶ ἐλευθέρας χρήσεως τῆς σλαβωνικῆς γλώσσης, ἐπανέκαμψεν εἰς Μοραβίαν καὶ ἐξηκολούθησεν ἐπὶ τινα χρόνον ἐργαζόμενος ὡς ἀνεξάρτητος Ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἐν Μοραβίᾳ καὶ Παννονίᾳ Ἐκκλησίας. Διέδωκε δὲ τὸν Χριστιανισμόν καὶ ἐν Βοημίᾳ μεταξὺ τῶν Τσέχων. Ἄλλ' ὁ λατινικὸς κληρὸς τῶν γειτονιαζουσῶν χωρῶν, διαμαρτυρηθεὶς κατὰ τοῦ Πάπα Ρώμης διὰ τὴν ἐπέμβασιν αὐτοῦ καὶ τὴν χειροτονίαν τοῦ Μεθοδίου, ἐξηκολούθησεν ἐπίσης παρακωλῶν τὸ ἀποστολικὸν αὐτοῦ ἔργον καὶ καταδιώκων αὐτόν. Ἐπειδὴ δ' ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ τὴν ἡγεμονίαν Μοραβίας κατέλαβεν ὁ Σβιατοπόλκος (870) συλλαβὼν καὶ ἐκτυφλώσας τὸν θεῖον αὐτοῦ Ροστισλαῦον, ὁ δὲ Μεθόδιος δὲν εἶχε τὴν ἀπαιτουμένην ὑποστήριξιν, ὁ Βασιλεὺς ἀρχιεπίσκοπος Σαλτσβούργου καὶ οἱ Ἐπίσκοποι Παταυίου, Φραϊσίγγης καὶ Βριξίου συλλαβόντες τὸν Μεθόδιον ἐδίκασαν αὐτόν, ἐκακοποίησαν, ἐβασάνισαν καὶ κατεδίκανσαν εἰς ὑπερορίαν παρὰ τοῖς Σουήβοις, παρ' οἷς διέτριψεν ἐπὶ τριετίαν. Ὁ Πάπας Ρώμης Ἰωάννης ἡ' (872—882) ἐπεμβὰς ἐπανήγαγε μὲν αὐτόν εἰς τὸν ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον, ἀπηγόρευσεν ὅμως τὴν χρῆσιν τῆς σλαβωνικῆς γλώσσης. Ὁ Μεθόδιος τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ Πάπα μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψει ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος, ἀλλὰ καταγγελλθεὶς ἠναγκάσθη νὰ μεταβῇ αὐτίς εἰς Ρώμην. Καὶ ἔπεισε μὲν τὸν Πάπαν ἐπιτρέψαντα τὴν χρῆσιν τῆς σλαβωνικῆς, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἀναγινώσκηται πρῶτον λατινιστὶ τὸ Εὐαγγέλιον, ἀλλ' οἱ λατῖνοι κληρικοὶ δὲν ἔπαυσαν τὰς ἀντιδράσεις κατὰ τοῦ ἐπανακάμψαντος ἀποστόλου τῶν Σλαύων, ἀφορμὰς νέας κατ' αὐτοῦ ἔχοντες καὶ τὸ ὅτι ὁ Μεθόδιος ἐν ταῖς ἀναφύεσιν μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ΚΠόλεως καὶ Ρώμης διαφοραῖς συνεφώνει μετὰ τῆς ὀρθοδοξοῦσης Ἐκκλησίας ΚΠόλεως, ἀποκρούων, πρὸς τοῖς ἄλλοις τὴν ἀθέμιτον ἐν τῷ Συμβόλῳ τῆς πίστεως παρεισαγωγὴν τοῦ Filioque. Διήλθε δὲ καὶ τῆς ΚΠόλεως κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπάνοδόν του εἰς Μοραβίαν. Ὁ Πάπας Ἰωάννης ἡ', τῶν διαλλακτικῶν στάσιν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ΚΠόλεως, ὑπεστήριξε μὲν κατ' ἀρχὴν τὸν Μεθόδιον, ἀλλ' ἐξήτει νὰ ὑπαγάγῃ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Μοραβίας ὑπὸ τὴν δυτικὴν Ἐκκλησίαν.

Οἱ ταπεινοὶ κατήγοροι τοῦ Μεθοδίου δὲν ἐδίστασαν νὰ διαδώσωσι καὶ πλαστὰς ἐπιστολάς ἐκ ΚΠόλεως, δι' ὧν παρίσταντο καὶ οἱ ἐν ΚΠόλει κατακρίνοντες αὐτόν. Τότε ὁ Μεθόδιος, γέρον ἐβδομηκοντούτης (κατὰ τὸ ἔτος 881—882), μετέβη αὐτοπροσώπως εἰς ΚΠολιν μετὰ τῶν σπουδαιότερων μαθητῶν του, ἐκεῖ δὲ παρὰ τὰς διαδόσεις τῶν συκοφαντῶν του ἐγένετο δεκτὸς μετ' ἀπείρων τιμῶν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Βασι-

λείου Μακεδόνης, καὶ τοῦ Πατριάρχου Φωτίου. Σὺν πᾶσι ἡ κοινωρία τῆς ΚΠόλεως κατέδειξε τὴν μεγίστην αὐτῆς συμπάθειαν καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὸ ἔλληνα Ἀπόστολον τῶν Σλαύων, ὅστις ἐξέσθηκε ἐπιτελεσθὲν μέγα ἔργον. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ἐκεῖν ἀνεζήτησεν ἐκτὸς τῶν βιβλίων τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ συγγράμματα τῶν Πατέρων καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς μετάφρασιν εἰς τὴν Σλαβωνικὴν. Τινὲς τῶν μαθητῶν του παρέμειναν ἐν ΚΠόλει. Ἐκεῖνος δὲ ἐπιστρέψας εἰς Μοραβίαν διήλθε τῆς Παννονίας, ἐνδὲν ἐξηκολούθησε τὴν μετάφρασιν τῶν ἱερῶν βιβλίων εἰς τὴν σλαβωνικὴν (ἀπὸ 26 Μαρτίου μέχρι 26 Ὀκτωβρίου 884).

Μετὰ τοῦτο ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Μοραβίας Βελσεγράδῳ, τῇ 6 Ἀπριλίου 885, ὁ ἱερὸς Μεθόδιος ἐτελεύτησε τὸν βίον, καταλιπὼν πληθὺν μαθητῶν, οἵτινες ἐμελλον νὰ συνεχίσωσι τὸν ἐκχριστιανισμόν τῶν Σλαύων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ στάσις.

«Ἰράφει ὁ «Πάνταινος» τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας: Ὁλιβερώτατον γεγονός καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ διὰ τὴν Πολιτείαν ἐν Ἑλλάδι τὸ ἄφρον πρᾶξικόπημα τῶν τριῶν Ἀρχιερέων. Ἐν γνώσει δι' εἶνε ἀδύνατον νὰ τύχῃ ἀνοχῆς τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα τῶν κατὰ τῆς ἐννόμου τάξεως, ἐκκλησιαστικῆς τε καὶ πολιτικῆς, χωροῦσιν ἀκάθεκτοι εἰς τὴν δημοουρίαν Σχίσματος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ὑπολογίζοντες, χωρὶς ἀμφιβολίας, ὑποστηρίζεις πολιτευομένων χάριν ἐκλογικῶν σκοπῶν.

Διὰ τὸ πρᾶξικόπημα δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἡθικὴ δικαιολογία. Ἐὰν ὁ Ἅγιος Δημητριάδης ἐπίστευε ὄντως ὅτι ἡ διόρθωσις τοῦ ἡμερολογίου ἦτο πρᾶξις ἐναντίον τῆς Ἀγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν ὤφειλεν ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποτρέψῃ νομίμως, ἔπρεπε τότε δι' ἐλαμβάνετο ἡ ἀπόφασίς τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἐκ συμφωνοῦ μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νὰ διαμαρτυρηθῇ καὶ νὰ ἐμμείγῃ εἰς τὴν τήρησιν τοῦ παλαιοῦ Ἡμερολογίου.

Τὸ νὰ ἐρχεται ὅμως μετὰ μίαν ὄλην ἐνδεκαετίαν νὰ προσλαμβάνῃ συνεργοὺς τὸν πρῶτον ὑποτακτικόν του καὶ ἕνα ἐκτὸς τῶν ποιμαντορικῶν ἐνθύνων διατελοῦντα Ἱεράρχην καὶ συνομοτῶν μετ' αὐτῶν νὰ κηρύττῃ ἐαυτὸν ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῆς διοικούσης τῆς Ἐκκλησίας Συνόδου καὶ ἀντίπαλον αὐτῆς, ἀποδεικνύει ἀφόρητον καρδίας ἄμα καὶ διανοίας συσκοτίσιν καὶ εἶνε ἄξιος τῆς ζωηροτέρας ἀποδοκιμασίας αὐτοῦ καὶ οἱ συνεργάται του καὶ οἱ ὁπαδοὶ τοῦ κινήματος.

Ἡ κανονικὴ καταδίκη τῶν στασιαστῶν Ἀρχιερέων εἶνε ἀναπόφευκτος. Διότι τὰ ἐγκλήματα τὰ στρεφόμενα κατὰ τῆς ὑποστάσεως τῆς Ἐκκλησίας εἶνε ἐκ τῶν ἀσχηρότερον τῶν ἄλλων κατακρινομένων ὑπὸ τῶν ἱερῶν Κανόνων, οὐδεμία δὲ χωρὶς ἐπιείκεια.

Καὶ ἡ μὲν Ἐκκλησία ἀναμφιβόλως θὰ πράξῃ

δ.ι.οι Κανόνες εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἐπιτάσσουσιν. Ἀλλ' ἀπὸ τὴν Πολιτείαν κυρίως ἐξαρτᾶται ἡ ἀπόφυγὴ τῆς δημιουργίας ἐν τῷ Κράτει Ἐκκλησίας σχισματικῆς, ταῦτόν εἶπεν ἀθεραπεύτοι διχασμοὶ τῶν Ἑλλήνων».

Ἡ κατηχητικὴ κίνησις.

Ἐκ τοῦ «Πανταίνου» πληροφοροῦμεθα περὶ τῆς ζωηρᾶς κατηχητικῆς κινήσεως, ἥτις ἀπὸ τινος σημειοῦται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρείας. Ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους τὰ πέντε κατηχητικὰ σχολεῖα τοῦ Καίρου ἐνωθέντα εἰς λειτουργίαν καὶ εὐχαριστήριον τελετὴν ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, χοροστατοῦντος τοῦ Πατριάρχου, μετὰ τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων των εἶδον καὶ ἄλλον λαοῦ πλήθος καὶ τοὺς προκρίτους τῆς κοινότητος, τῆς ἑλλην. πρεσβείας καὶ τῶν κοινοτικῶν καὶ τῶν ἄλλων σχολῶν Ἑλληνάς τε καὶ σύρους περισταμένους καὶ μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος παρακολουθούντας τὴν φρονηματικὴν αὐτὴν κίνησιν καὶ ἐρχομένους νὰ λάβῃ αὕτη ἔκτασιν τοιαύτην ὥστε νὰ περιλάβῃ ὅλην τὴν σπουδάζουσαν νεότητα. Τὸ πρᾶγμα εἶνε λίαν ἀξιοσημείωτον, ἐποχρεοῖ δὲ τοὺς πρωτοβούλους ἐργάτας τῆς τε παρ' ἡμῖν καὶ τῆς ὁποιοῦντος τῶν ἀλλοχού ὁρθοδόξων κέντρων κατηχητικῆς ταύτης κινήσεως εἰς πιστὴν συστηματοποίησιν τοῦ ὅλου ἔργου διὰ τῆς παρασκευῆς εἰδικῶν διδασκάλων καὶ βοηθημάτων.

Ὁ Κινηματογράφος καὶ ἡ παιδικὴ ἡλικία.

Ἢς οὐδὲν θετικὸν ἀπέληξεν ἡ ἔρευνα τῆς σχέσεως τοῦ παιδιοῦ πρὸς τὸν κινηματογράφον, ἡ ἀνατεθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ παιδιοῦ ἐπιτροπῆς τῆς Κ. τ. Ε. εἰς τὸν κ. S. W. Harris. Οὗτος ἐν τῷ σχετικῷ ὑπομνήματι του διαπιστοῖ μὲν στατιστικῶς εὐρεῖαν τὴν κίνησιν τῶν παιδιῶν κατὰ ἡλικίας πρὸς τὸν κινηματογράφον καὶ ἄγεται εἰς θλιβερά συμπεράσματα, ἀλλ' οὐδὲν μέτρον εἶνε εἰς θέσιν νὰ προτείνῃ πρὸς θεραπείαν τοῦ μεγάλου ἀπὸ τοῦ κινηματογράφου διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν κακοῦ. Τῶν πιωχοτέρων γονέων τὰ τέκνα θαυμίζουν εἰς τὸν κινηματογράφον συχνότερον ἢ τὰ τῶν εὐπόρων. Κατὰ κανόνα, τὰ παιδιὰ φοιτῶσιν εἰς τὸν κινηματογράφον ἀσυνόδευτα ὑπὸ πρεσβυτέρων. Δὲν ὑπάρχει ἐλπίς παρασκευῆς εἰδικῶν ταινιῶν διὰ τὰ παιδιὰ, τίποτε δὲ δὲν δύναται τις νὰ ἐλπίζῃ ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς ὑπὲρ τῶν παιδιῶν πρωτοβουλίας. Ἡ λογοκρισία τῶν ταινιῶν ἀποβαίνει ἀτελεσφόρητος· δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὰς κακὰς ταινίας εἰς καλὰς· καὶ ἂν δὲ μία ταινία δὲν εἶνε βλαβερὰ εἰς τὴν ἡθικὴν, παρέχει ὅμως τελείως ψευδῆ εἰκόνα τῆς ζωῆς. Πολλὰ παιδιὰ τόσον τρομοκρατοῦνται ἐξ ὠρισμένων ταινιῶν, ὥστε κατ' ἴππους βασανίζονται ὑπὸ τρομερῶν ὀνείρων. Τοιαῦτα εἶνε τινὰ τῶν συμπερασμάτων τοῦ ἐν λόγῳ ὑπομνήματος.

Τὸ Σπετσεροπούλειον

Ἐν τῶν καλλίστων φιланθρωπικῶν ἰδρυμάτων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρείας εἶναι το Σπετσεροπούλειον Ὁρφανοτροφεῖον, ὅπερ διενθύνων ἀπὸ τινων ἐτῶν ὁ Αἰδ. κ. Ἰωάν. Α. Παπαδόπουλος ἀνήγαγεν εἰς μεγάλην ἀκμὴν καὶ κατέστησεν αὐτὸ πρότυ-

πον Ὁρφανοτροφείου. Αἱ ἐφημερίδες τοῦ Καίρου καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐξεφράσθησαν περὶ αὐτοῦ ἐνθουσιωδῶς κατὰ τὴν πρὸ τινος χρόνου γινομένην ἐορτὴν τοῦ λαμπροῦ τούτου ἰδρυματος. Ἐχομεν δὲ ἐπ' ὅψει καὶ τεῦχος περιέχον τὰ πεπραγμένα αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1934—1935. Εἰς τὰ ἐξερχόμενα ἐκ τοῦ Ὁρφανοτροφείου ὄρφανά, ἀνερχόμενα σήμερον εἰς 224, ἀνοίγεται διπλοῦς ὁ δρόμος τοῦ βιωτικοῦ των μέλλοντος, διότι, κεκτημένα τὰ ἀπαραίτητα πνευματικὰ καὶ πρακτικὰ στοιχεῖα, δύνανται ἢ νὰ ἀκολουθήσουν ἀνωτέρας σπουδὰς, ἢ νὰ ἐπιδοθῶν εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν σταδιοδρομίαν, ἐξελισσόμενα ἐν εἰδικῷ τινι ἐπαγγέλματι. Ἐμποροῦν δηλονότι νὰ ἐξακολουθήσουν τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα, ἢ νὰ ἀσκήσουν ἀμέσως βιοποριστικόν τι ἐπάγγελμα. Διότι ἐφωδιασμένα μὲ πτυχίον τῆς πλήρους δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, δύνανται νὰ εἰσαχθῶν κατὰ νόμον εἰς τὸ Γυμνάσιον, κεκτημένα δ' ἐξ ἄλλου καὶ τὰς ἐμπειρικὰς γνώσεις, δύνανται τὰ μὲν ἄρρενα νὰ προσληφθῶν εἰς ἐργοστάσια, ὡς δόκιμοι τεχνῖται, ὡς ὑφανταί, νηματουργοί, ὑποδηματοποιοὶ καὶ ὡς ὑπάλληλοι εἰς ἄλλους κλάδους, τὰ δὲ θήλεια, ἂν εἶνε ὀποχρεωμένα ὑπὸ τῆς οἰκογενειακῆς ἀνάγκης ὅπως ἐργασθῶν, νὰ ἐπιδοθῶν εἰς ἔργα ῥαπτικῆς καὶ χειροτεχνίας, ἢ καὶ νὰ ἀναλάβουν παρὰ ξείναις οἰκογενείαις τὴν ὑπηρεσίαν τῆς οἰκονομικῆς τάξεως καὶ οἰκονομίας. Δημιουργία δὴλα δὴ ἀγνώστου τέως εἰς τὴν Αἴγυπτον πολιτισμοῦ ὑπὸ Ἑλληνας κληρικῶν.

*

Περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου ἡ διαρκὴς ἐν Κίνα Ἐπιτροπὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος τῆς ἐν Κίνα Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ διοργάνωσεν ἐν Σαγκάη συνέδριον πρὸς ἐγκρίσιν σχεδίου στενωτέρας ἐνώσεως τῶν ἐν Κίνα Ἐκκλησιῶν. Τοῦ συνεδρίου μετέσχον ἀντιπρόσωποι 13 διαφόρων ἐκκλ. διακλαδώσεων (Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, Μεθοδικῆς ἐπισκοπικῆς, Μεθοδικῆς ἀγγλικῆς, ἀμερικανῶν Βαπτιστῶν, κλ.). Τὸ συνέδριον ἐξέφρασε τὸ πόρισμα τῶν συσκέψεων διὰ τοῦ ἐξῆς ἀνακοινωθέντος: «Εἰς μεθὰ ἡνωμένοι ἐν τῇ ἀφοσίωσει ἡμῶν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ἐν τῷ πόθῳ νὰ καταστήμεν ἡνωμένοι μετ' αὐτοῦ οὕτως, ὥστε νὰ προκύβῃ ἐντεῦθεν μία ὁργανικὴ ἔνωσις πάντων τῶν χριστιανικῶν σωμάτων, πιστεύομεν δὲ ὅτι ἐπέστη ὁ καιρὸς κατ' ὃν μία πρᾶξις ὠρισμένη δὲν εἶνε μόνον ἐπιθυμητὴ, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαία». Ὁρίσθη μία μόνιμος ἐπιτροπὴ πρὸς παρακολούθησιν τοῦ ἔργου τῆς ἐνώσεως.

*

Ἐκ προσφάτου ἀρθρου τοῦ ἰταλικοῦ «Messagero» ἀρνούμεθα θλιβεράς λεπτομερείας περὶ τῆς προοιούσης μειώσεως τῶν γεννήσεων ἐν Εὐρώπῃ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν αὐξησίν των ἐν Ἀσίᾳ: ἐν Εὐρώπῃ εἰς ἐν ἔτος αἱ γεννήσεις ἐμειώθησαν κατὰ 300,000, ἐνῶ ἐν Ἀσίᾳ ἡυξήθησαν κατὰ 600,000. Τῷ 1868 ἐν Γαλλίᾳ ἐσημειώθησαν 1,034,000 γεννήσεις, αἵτινες τῷ 1931 κατέπεσαν εἰς 730,000. Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1932—1933 ἡ πτώσις τῶν γεννήσεων ἦτο κατὰ 60,000 ἐν Ρουμανίᾳ, κατὰ 40,000 ἐν Γαλλίᾳ, κατὰ 39,000 ἐν Ἀγγλίᾳ, κατὰ 21,000 ἐν Γερμανίᾳ, κατὰ 25,000 ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ, κατὰ 10,000 ἐν Βελγίῳ, κατὰ 6,000 ἐν Αὐστρίᾳ, κατὰ 5,500 ἐν Ἰταλίᾳ, κατὰ 4,000 ἐν Νοτιοσλαβίᾳ, κατὰ 1000 ἐν Ἑλβετίᾳ, καὶ ἀναλόγως ἐν ἄλλαις χώραις. Αὐξήσις παρετηρήθη ἐν Ἑλλάδι κατὰ 3,900 καὶ Πορτογαλίᾳ κατὰ 400. Ἀξία παρατηρήσεως εἶνε ἡ λεπτομέρεια ὅτι ἀνίσως κατανέμεται ὁ ἀριθμὸς εἰς τὰ διάφορα διαμερίσματα τῆς πόλεως τῶν Παρισίων: εἰς τὰ διαμερίσματα 7ον, 8ον καὶ 9ον, αἵτινα κατοικοῦνται ὑπὸ εὐπόρων τάξεων, ὁ ἀριθμὸς τῶν γεννήσεων ὑπῆρξε πολὺ κατώτερος τοῦ τῶν 9ου καὶ 20ου,

κατοικουμένων υπό πενσετέρων. Καί εἰς τὰς χώρας ἐνθα εἶνε πολλὴ ὀψωμένως ὁ ἀριθμὸς τῶν γεννήσεων παρετηρήθη μείωσις (Ρωσία κατὰ 35 ἐπὶ τοῖς χιλίοις καὶ Πολωνία 28,7 ἐπὶ τοῖς χιλίοις, τῷ 1932). Ἐάν οἱ ἀριθμοὶ ἦνε ἀκριβεῖς, θὰ ἐπρεπε νὰ παρηγορηθῶμεν διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς Ἑλλάδος ἐν ἡ περιπτώσει ἐββαλιούμεθα ὅτι ἡ ὑπεροχὴ αὕτη διετηρήθη ἀμείωτος ἀπὸ τοῦ 1933 μέχρι σήμερον· διότι, δυστυχῶς, καὶ παρ' ἡμῶν δὲν εἶνε ἄγνωστος ἡ μέθοδος τῆς νεομαλθουσίαν τεχνητῆς υπερτροφῆς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εἰς ἐπεξηγήσιν τῆς ἀποφάσεως περὶ ἐκπτώσεως τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Δημητριάδος καὶ Ζακύνθου ἀπὸ τῶν Μητροπόλεων αὐτῶν ἐδηλώθησαν τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ τὰ ἑξῆς:

«Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, κατὰ τὴν προχθεσινὴν τῆς συνεδρίαν, ἐκήρυξεν ἐκπτώτους τοὺς τῶς Μητροπολίτας Δημητριάδος καὶ Ζακύνθου, προέβη δὲ εἰς τὸν διορισμὸν τοποτηρητῶν τῶν Μητροπόλεων, τὰς ὁποίας κατεῖχον καὶ τὰς ὁποίας ἐγκατέλιπον. Ὡς γνωστόν, οἱ τῶς Μητροπολίται Δημητριάδος Γερμανὸς καὶ Ζακύνθου Χρυσόστομος, ἐν συνεργασίᾳ καὶ μετὰ τοῦ πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομου, οἰκοδεν ἀπεσχίσθησαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. διακόψαντες πᾶσαν σχέσιν καὶ κοινωνίαν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον καὶ τὴν λοιπὴν Ἱεραρχίαν. Δὲν ἐδήλωσαν δὲ μόνον τοῦτο ἐγγράφως πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἀλλὰ καὶ ἐν πανηγυρικῇ τελετῇ καὶ λιτανείᾳ, ἀπεκήρυξαν αὐτὴν διὰ διαγγελλμάτων πρὸς τὸν Κλήρον καὶ τὸν Λαὸν καὶ διὰ διαφόρων ἀντικανονικῶν καὶ ἐκνόμων πράξεων κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, στασιαστικοῦ χαρακτῆρος. Ἀναφανδὸν δὲ ἐνεφανίσθησαν ὡς Σύνοδος ὑπὸ πρόεδρον τὸν Δημητριάδος Γερμανόν, σφετερισθέντες μὴ ἀνήκουσαν εἰς αὐτοὺς ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν καὶ ἡγηθέντες ἐκκλησίας παλαιολογικῆς, μὴ ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ συνεπῶς ἀντιβαίνουσας εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς περὶ Ἐκκλησίας νόμους τοῦ Κράτους. Κατὰ τε τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους, ἀνωτάτῃ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀρχῇ ἐν Ἑλλάδι εἶνε ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἐξ ὀνόματος δὲ αὐτῆς διοικούν τὰς Μητροπόλεις οἱ Μητροπολίται καὶ εἰς αὐτὴν ἀναφέρονται διὰ τὴν ἔγκρισιν, ἢ ἐπικύρωσιν ὁρισμένων πράξεων τῶν, καὶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ὑποχρεοῦνται κατὰ τοὺς κανόνας νὰ μνημονεύουν. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἀπεσχίσθησαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἥς ἔπαυσαν τὸ μνημόσυον, καὶ ἐφ' ὅσον ἀπέκοψαν ἑαυτοὺς ἀπ' αὐτῆς καὶ δὲν ἀποτελοῦν πλέον, συμφώνως πρὸς τὰς δηλώσεις καὶ τὰς πράξεις τῶν, μέλη τῆς Ἱεραρχίας, ἀλλὰ προσεχώρησαν εἰς ἄλλην ἀνυπαρκτικὴν καὶ μὴ ἀνεγνωρισμένην Ἐκκλησίαν, δὲν δύνανται νὰ ἐνεργοῦν τι ἐντὸς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπομένως δὲν δύνανται νὰ κυβερνοῦν Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οὔτε νὰ προΐστανται τῶν κατὰ τοὺς νόμους λειτουργούντων Μητροπολιτικῶν καὶ ἄλλων Συμβουλίων, νὰ διευθύνουν τὰς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἀνηκούσας μονὰς καὶ ναοὺς τῶν Μητροπόλεων. Ἄλλως τε, οἱ ἴδιοι ἐδήλωσαν μετὰ τὴν ἀποσχίσιν τῶν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅτι δὲν ἔχουν πλέον Μητροπόλεις. Τοῦτο ἐδήλωσεν ἰδίως ὁ τῶς Δημητριάδος Μητροπολίτης, ὅταν προϋτάθῃ εἰς αὐτὸν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Μητροπόλιν του. Ταῦτα πάντα ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἀπεφάνθη, πρὸ πάσης δικαστικῆς ἐνεργείας καὶ κυρώσεως τῆς πρωτοφανοῦς καὶ ἀνηκούστου στάσεως, ὅτι οἱ εἰρημένοι Μητροπολίται δέον νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἐκπεσόντες τῶν Μητροπόλεων τῶν· ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παραμείνουν αὐταὶ ἀκίνητοι, διωρίσθησαν τοποτηρηταὶ εἰς τὰς χηρευσάσας Μητροπόλεις Δημητριάδος καὶ Ζακύνθου.

— Μὴ ἀποδεξαμένον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων τὴν θέσιν τοῦ Τοποτηρητοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, διωρίσθη τοιοῦτος ὁ αἰδεσ. Γεώργιος Μπελώνιος, τῶς Ἀρχιερατικῆς Ἐπιτροπῆς.

— Ἐπειδὴ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ὑδρας καὶ Σπτεσῶν Προκόπιος Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εἰρηναῖος, Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἰερόδωρος ἐπέμειναν εἰς τὴν παραιτήσιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς θέσεως τῶν Συνδικῶν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεδέξατο αὐτὴν, ἐκλήθησαν δὲ συμφώνως τῷ νόμῳ εἰς ἀντικατάστασιν αὐτῶν ὡς τακτικά μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου οἱ Σεβ. Τρίκκης καὶ Σταγῶν Πολύκαρπος, Γυθείου καὶ Οἰτύλου Διονύσιος, Ἐλασσόνας Καλλινίκος.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δὲν συνήλθε τὴν παρελθούσαν Πέμπτην εἰς συνεδρίαν ἐνεκα τῆς ἐορτῆς τῆς Ἀναλήψεως.

— Ἐπιτροπὸς τῆς Ἐπικρατείας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διορίσθη ὁ κ. Δημ. Πετρακάκος, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ κ. Θεοδ. Σπεράντζα. Ὁ κ. Πετρακάκος εἶναι ἀριστος γνώστης τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, ἡτοχολήθη δὲ περὶ τὰς πηγὰς τῆς πώτης διοικητικῆς ὁργανώσεως τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ περὶ τοῦ Κανονικοῦ δικαίου γενικῶς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκίδος ἀνεκοίνωσε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ὅτι διώρισε προσωρινῶς συμβούλους τῆς μὲν ἱερᾶς μονῆς Μακρυμᾶλλης τὸν ἱερομόναχον Νικήταν Διβάρην ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Ἀνθίου Πανδῆ, τῆς δὲ ἱ. μονῆς Γέροντος τὸν ἱερομόναχον Μεθόδιον Τσιροδημήτην ἀντὶ τοῦ Σεφάνου Κρυστάλλη, μετεγγραφέντος εἰς ἄλλην μονήν.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐχορήγησε τῷ μὲν Σεβ. Μητροπολίτῃ Μεσσηνίας τριμηνον ἀδειαν ἀπουσίας εἰς Ἀθήνας διὰ λόγους υγείας, τῷ δὲ Σεβ. Μητροπολίτῃ Ἀρτης μηνιαίαν ἀδειαν ἀπουσίας εἰς τὰ λουτρά Λουτρακίου, ὡσαύτως δὲ τοῖς Σεβ. Μητροπολίταις Σάμου, Αἰτωλοακαρνανίας καὶ Σύρου διὰ λουτρά.

— Ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἐπετράπη ἡ εἰς ἱερὰ χειροτονία 1) τῇ προτάσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σιδηροκάστρου τοῦ Ἀριστείδου Γαβριηλίδου διὰ τὸν ξενόφωνον συνοικισμὸν Ἄνω καὶ Κάτω Ἀμπέλια, 2) τῇ προτάσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Διδυμοτείχου τοῦ Σαραντῶν Ματινοπούλου διὰ τὸ παραμεθόριον χωρίον Δελήτιον.

— Οἱ αἰδεσ. ἐφημέριοι τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς μόλις ὡς ἐληγοφρήθησαν τὸ πραξικόπημα τῶν τριῶν ἀρχιερέων συνελθόντες τῇ ἐπαύριον (27 Μαΐου) ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἱεροῦ Συνδέσμου ἐψήφισαν τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα, ὅπερ ἐπιτροπῇ ἐξ αὐτῶν ἐπέδωκεν ἀμέσως εἰς τὴν συνεδριάξουσάν Ἱερὰν Σύνοδον:

«Ἐν αἰθούσῃ τοῦ Ἱεροῦ Συνδέσμου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν συνελθόντα σήμερον 27ην Μαΐου Δευτέραν καὶ ὥραν 11ην π. μ. τὰ μέλη τοῦ Ἱεροῦ Συνδέσμου ἐξ ἀφορμῆς: 1) Τῆς κυκλοφορήσεως προκηρύξεως τῶν Μητροπολιτῶν Δημητριάδος, πρώην Φλωρίνης καὶ Ζακύνθου, πρὸς τε τοὺς ἐφημερίους καὶ ποναχοῦς, καθὼς καὶ πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς· 2) Ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐφημερίαις ἀναγραφεισῶν πληροφοριῶν περὶ τῶν ὡς ἄνω σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν γενομένων καὶ λεχθέντων ἐν τῇ ἱερᾷ ναφῇ τῶν παλαιολογικῶν ἢ Κοίμησις Θεοτόκου παρὰ τὸν Κολωνὸν κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς χθὲς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος· καὶ 3) Ἐκ τοῦ μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα σημειούμενου φοβεροῦ σάλου καὶ κλυδωνισμοῦ τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὡς καὶ τοῦ κινδύνου, ὃν ἀσφαλῶς θὰ διατρέξῃ ἡ τε Ἀγία ἡμῶν Ἐκκλησία καὶ τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος, ἂν συνεχισθῇ τὸ οὕτως ἀπὸ τῆς χθὲς ἐπισήμως ἀρχόμενον σχίσμα, μετὰ μακρὰν σύσχεψιν καὶ ἀνταλλαγὴν σκέψεων καὶ γνωμῶν

Ἀποφασίζομεν

1ον) Διαδηλοῦμεν τὸν βαθύτατον σεβασμὸν καὶ ἀφοσίωσιν ἡμῶν πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος κ. Χρυσόστομου καὶ τὴν ποιμαίνουσάν Ἱεραρχίαν, ἥτις δὲν εἰσῆγαγε καινὰ δαιμόνια, ὡς προσαρμόσασα τὸ ἐσροτολόγιον τῆς πρὸς τὸ ἐν τῷ Κράτει ἰσχύον ἡμερολόγιον, ὡς οἱ ἄνω ἱεράρχαι ἰσχυρίζονται, ἀλλ' ἐξετέλεσε καὶ ἐφήρμοσε κανονικῶς καὶ πειθαρχικῶς ὅσα ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀπεφάνισεν τῆς Ἱεραρχίας δὲ καὶ αὐτοὶ οὕτω ἦσαν μέλη καὶ ἐσβασθήσαν τὴν μεταβολὴν καὶ τὴν ἐτήρησαν μέχρι καὶ τῆς πρώτης τῆς χθὲς Κυριακῆς· θλαβόμεθα δὲ ἐγκαρδίως διὰ

τάς πιπυνότατας ὕβρεις καὶ συκοφαντίας, ὥς τὸσον ἀδίκως καὶ ἀσεβῶς ἐκτοξεύουσι κατὰ τε τοῦ προσώπου τῆς Α. Μακαριότητος καὶ τῆς ὅλης Ἱεραρχίας.

Ὡς ὁ Θλιβόμεθα ὁλοφύχως διότι εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἀηλώσωμεν πρὸς τοὺς μνησθέντας τρεῖς σεβασμιωτάτους μητροπολίτας ἀπαντητικῶς πρὸς ὅσα διὰ τῆς πρὸς ἡμᾶς προκηρύξεως τῶν προβλέποντα, ὅτι ἀδυνατοῦμεν νὰ συμμορφωθῶμεν πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῶν καὶ νὰ παρακολουθήσωμεν τούτους εἰς τὴν ἀντικανονικὴν καὶ ἀντιεκκλησιαστικὴν ὁδόν, ἣν ὡς μὴ ὄφελεν ἐξάραξαν, καθ' ὅσον ἐν ἐξ ἀγαθῶν ἐλατηρίων ἤγοντο καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Αὐτῆς πληρώματος ἀπέβλεπον, θὰ ὄφειλον ἐν συνόδῳ τῆς Ἱεραρχίας νὰ ἀνέπτυσον τὰς γνώμας αὐτῶν καὶ δι' αὐτῆς καὶ μόνης νὰ προήγοντο εἰς τὰς ἐνδεδειγμένας λύσεις καὶ ἀποφάσεις καὶ οὐχὶ διὰ τῆς ὁδοῦ, ἣν ἠκολούθησαν. Ἐν σεβασμοῦ δὲ πρὸς τὸ σχῆμα καὶ τὸν βαθμὸν αὐτῶν ἀπαρεύγομεν νὰ χαρακτηρίσωμεν τὴν τοιαύτην στάσιν αὐτῶν.

3ον) Ὑποβάλλομεν εὐλαβῶς τῇ Ἀγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν θερμὴν εὐχὴν καὶ παρακλήσιν ὅπως ὑψωμένη ὑπέρτερον τῆς χαμηλῆς τροχῆς τῶν τριῶν σεβασμιωτάτων μητροπολιτῶν εὐδοκήσῃ νὰ μὴ ἀχθῇ εἰς ἄκρας ἀποφάσεις, ἀλλὰ χάριν τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἐπαπειλουμένου σχίσματος «γίνῃ τοῖς πᾶσι τὰ πάντα» καὶ ἐξαντλήσῃ πάντα τὰ συμφυλιωτικὰ καὶ τὰ πρὸς γενικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐνότητα ἐνοικνυόμενα μέσα καὶ

4ον) Ἐκλεγόμεν ἐπιτροπὴν, εἰς ἣν ἀναθέτομεν, ὅπως ἐπιδώσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκοπῇ τῇ Ἀγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ τῇ σεβαστῇ Κυβερνήσει.

Ο Ἀντιπρόεδρος

Ο Γραμματεὺς

Πρωτ. Λουκᾶς Παπαναστασίου Ἀρχ. Βασ. Πατέρας

Συνεχίζομεν ἐν τούτοις τοῦ σάλου τοῦ κινήματος τῶν τριῶν Μητροπολιτῶν καὶ ὀξυνομένης ἐπὶ μᾶλλον τῆς καταστάσεως, συνῆλθεν καὶ πάλιν σύσσωμος ὁ Ἱερός Κλήρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τὴν 30 Μαΐου Πέμπτην εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις ἱερὸν ναὸν τοῦ ἁγ. Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου καὶ ἐνέκρινε τὸ κατωτέρω ψήφισμα, τὸ ὁποῖον ἐκέλευσαν αἱ ἐκατοντάδες τῶν ὑπογραφῶν τῶν προσελθόντων Ἐφημερίων:

Οἱ ἐφημέριοι τῶν ἐνοριακῶν ναῶν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν συνελθόντες σήμερον τὴν 30ὴν Μαΐου 1935 ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 10 π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ὅλως αὐθορμήτως καὶ συσχεφθέντες ἐπὶ τοῦ φλέγοντος ζητήματος τῆς ἀνταρτίας εἰς βάρος τῆς ἐνότητος καὶ τῆς γαλήνης τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους.

Ἀποφασίζουσιν ὁμοφώνως:

α) Ἀποδοκιμάζουσι τὸ κίνημα τῶν τριῶν μητροπολιτῶν, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπετόλμησαν τὴν διασάλευσιν τῆς εἰρήνης τῆς ἐκκλησίας, τὴν διέγερσιν μισαδελφου καὶ χωριστικῆς στάσεως κατ' αὐτῆς καὶ τὴν διακινδύνουν τῆς ὑπαρξεως αὐτοῦ τούτου τοῦ ἔθνους.

β) Ἐκφράζουσι βαθύτατον τὸν πόνον τῶν διὰ τὴν σημερινὴν θλιβεράν ἀναστάτωσην τοῦ εὐσεβόφρονος ἐλληνικοῦ λαοῦ, ὡς καὶ διὰ τὸν γενόμενον φοβερὸν σκανδαλισμὸν τῆς θρησκευτικῆς αὐτοῦ συνειδήσεως ἐκ τοῦ κατωτέρωθεν κατὰ τῆς ἐκκλησίας πραξικοπήματος.

γ) Διαδηλοῦσι ὅλην τὴν πικρίαν καὶ ὀδύνην αὐτῶν διὰ τὸ ἐγχειρηθὲν κίνημα τῶν μητροπολιτῶν τούτων, οἵτινες ἐνῷ εἶχον προφθάλμως τόσα ζωτικὰ ζητήματα καὶ προβλήματα πρὸς λύσιν ἀφορῶντα καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπαρξὴν τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους καὶ τὰ ὁποῖα ἐπρεπε κενεῖν νὰ ἀπασχολήσωσιν αὐτοὺς, οὗτοι ἐπιλήρονοι ἐναντίως τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους, ἐκῆρξαν τὴν διαίρεσιν τοῦ ὁρθοδόξου ἐλληνικοῦ λαοῦ.

δ) Διακηρύττουσιν ὅτι εἶνε ἀποφασισμένοι ὅπως, ἡνωμένοι ὡς μία ψυχὴ καὶ μία δύναμις, μείνωσιν ὁμοφώνως πρὸς τὸ πλεῖστον τῆς ὁγιωτάτης ἐκκλησίας ὡς πιστοὶ καὶ ἀποκατεμένοι στρατιῶται αὐτῆς ἀπαργαλτικῶς πειθαρχοῦντες εἰς τὰ κελεύσματα αὐτῆς καὶ ὅτι διαρρήδην ἀπο-

κρούουσι πᾶσαν ὑποπτον ἐνέργειαν τείνουσαν ἐπὶ τὸν τύπον τῆς συμβιβαστικῆς λύσεως τῆς καταστάσεως εἰς ἐξαναγκασμὸν πρὸς παραιτήσιν τοῦ μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομου ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ.

ε) Ποιοῦνται ἐκκλησίαν θερμοτάτην πρὸς τὴν σεβαστὴν κυβέρνησιν, ἵνα ἐκτιμῶσα τὴν χαλεπότητα τῶν καιρῶν, καθ' οὓς ἀπετολμήθη τοιοῦτον ἐγχείρημα, αἱ τραγικαὶ συνέπειαι τοῦ ὁποίου θὰ πλήξωσι πρωτίστως αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔθνος, παράπλευρος πρὸς τὴν δοκιμαζομένην καὶ χειμαζομένην ἐκκλησίαν κατοχυρώσῃ τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς, διατηροῦσα οὕτω ἀκλόνητον καὶ ἀδιάταρακτον τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἐνότητα αὐτῆς, καὶ

στ') Ἀναθέτουσιν εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Ἱεροῦ Συνδέσμου ἐν λευκῷ τὴν ἀγρυπνον παρακολούθησιν τοῦ ζητήματος καὶ τὴν λήψιν τῶν ἐνδεδειγμένων μέτρων πρὸς ἀντιμετώπισιν αὐτοῦ.

Παρόμοια ψηφίσματα ἐστάλησαν ἐκ Σαλαμῖνος, Λαυρίου, Κερατέας, Καμαριώζης, Κακοσαλεσίου, Μαρχοπούλου, Καπανδριτίου, Καλάμου, Ὁρωποῦ, Μεγαρίδος, Ἐλευσίνος, Σπάτων, Μενιδίου, Κιούρκων, Βιλλίων, Μαραθῶνος, Κηφισσίας, Χαλανδρίου, Ἀμαρουσίου, Κρικουκίου, Ἀγ. Παρασκευῆς, Φαλήρων, Αἰγίνης καὶ τῶν ἱερῶν Μονῶν Φανερωμένης, Πεντέλης καὶ πολλαχόθεν ἄλλοθεν.

— Κατ' ἐντολὴν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Γερμανοῦ οἱ ἱερεῖς τῆς Τριπόλεως περιελθόντες τὰς ἐνορίας συνέλεξαν βοηθήματα ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τῆς πόλεως, τῇ δὲ 14 Ἀπριλίου ἐγένετο ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Βασιλείου ἡ εὐορτή τῶν πτωχῶν αὐτῆς, καθ' ἣν παρέστη καὶ τὸ διοικητ. συμβούλιον τῆς φιλοπτώχου χριστιανῶν. Τὰ βοηθήματα ἀνελθόντα εἰς δοχ. 20.000 περίπου, διενεμήθησαν ὑπὸ τῆς φιλοπτώχου εἰς τοὺς πτωχοὺς κατὰ τὴν μεγάλην Ἑβδομάδα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ ἐκ φοιτητῶν τῆς ἐν Παρίσις ὁρθοδόξου ρωσικῆς Θεολογ. Ἀκαδημίας ἀποτελούμενος ἐκκλησιαστικὸς χορὸς μεταβάς εἰς Ἀγγλίαν ἔψαλεν εἰς διαφόρους ναοὺς τὰ ρωσικά ἐκκλησιαστικὰ ᾠσματα, οἱ δ' ἀκούσαντες αὐτὸν ἀγγλικοὶ ἐγοητεύθησαν ἐκ τοῦ κάλλους τῆς μουσικῆς.

ΡΩΜΑ-Ι ΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἐν Γερμανίᾳ μικρὸς κύκλος ἱερέων καὶ λαϊκῶν καθολικῶν ὁργανώθη εἰς σύνδεσμον ὑπὸ τὸν τίτλον «Matthias Bund deutscher Katholiken» ἀποσκοποῦν εἰς τὴν συνένωσιν πάντων τῶν γερμανῶν χριστιανῶν ὑπὸ τὴν ἐνιαίαν ἀρχὴν ἐνὸς γερμανοῦ Πατριάρχου. Ὁ τίτλος τοῦ σωματείου ὀφείλεται εἰς παράδοσιν, καθ' ἣν ὁ ἀπόστολος Ματθίας ἐπέσκέφθη τὴν πόλιν Trèves.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Κατὰ τὴν δοξολογίαν τὴν γενομένην ἐν τῷ λονδινεῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Παύλου ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν βασιλέων τῆς Ἀγγλίας ἐορταζόντων τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα τῆς βασιλείας τῶν ὀ τελεταρχῶν Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβούριας πρῶτην φορὰν ἐφόρεσεν ἀρχιερατικὴν μίτραν. Τὸ γεγονός παρετηρήθη σπουδαίως, ἔδωκε δ' ἀφορμὴν εἰς τοὺς «Ἐκκλησι. Καιροὺς» τοῦ Λονδίνου νὰ δημοσιεύσωσι διεξοδικὸν κύριον ἀρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ μίτρα καὶ ἡ πίστις», ἐν ᾧ σημειοῦται ὅτι πρῶτος ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναχρησιμοποιήσας τὴν μίτραν ὑπῆρξεν ὁ Ἐπίσκοπος Δρ King, οὗ ἐπ' ἐσχάτως ἐορτάσθη ἡ πεντηκονταετηρίς τῆς ἀρχιερωσύνης, ἀναπτύσσεται δ' ἡ ἐννοία τῆς μίτρας καὶ καθ' ὅλου τῶν ἐκκλησιαστικῶν τελετῶν.

— Κατὰ τὸ ἀπὸ τινων ἐτῶν κρατήσαν ἔθος, καὶ ἐφέτος τὸ μεταξὺ τῆς Ἀναλήψεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς ἐνεαήμερον διάστημα εἶνε ἀφιερωμένον εἰς προσευχὰς ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἡ ἐναρξὶς τοῦ ἐνεαήμερου σημειοῦται ἐν τῇ βασιλικῇ τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου, τῆς Βηθλεὲμ. Ἡ ἐπὶ τούτῳ Ἐπιτροπὴ ἰδημοστέους παρακλητικῆν εἰδοποίησιν συμμετοχῆς δι' ὅλας τὰς Ἐκκλησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΕΝΩΝ

Βαθεῖαν συγκίνησιν προξένησεν εἰς τὸν πρωτεσταντικὸν κόσμον ἡ περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος μηνὸς γνωσθεῖσα ἐκ Ρωσίας εἰδήσις περὶ τῆς εἰς θάνατον ὑπὸ τῶν

σοφιστικῶν ἀρχῶν καταδίκης τῶν παστῶρων *Deutschmann* καὶ *Seib* καὶ τῆς μετὰ διήμερον φυλακίσεως 26 ἄλλων παστῶρων.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Γεωργίου Θ. Σακελλαρίου τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ψυχολογίας ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκης, ἡ σημασία καὶ αἱ κατευθύνσεις τῆς συγχρόνου Ψυχολογίας. Λόγος ἐναρκτήριος. Ἀθῆναι 1935.—Ἐν τῷ ἐναρκτήριῳ τούτῳ μαθήματι ἐξετάζονται μετὰ σαφηνείας καὶ γνώσεως τοῦ θέματος ἡ σημασία, ἡ σπουδαιότης καὶ ἡ ἐπίδρασις τῆς Ψυχολογίας, αἱ κατευθύνσεις αὐτῆς κατὰ τὰς διαφόρους σχολάς, τὰ αἷτια τῆς εἰς σχολὰς διακρίσεως αὐτῆς καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν σήμερον ἀκολουθητέα.

Βασιλείου Μ. Βέλλα Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Τά χωρία *Δευτ.* 32,43 καὶ *Ζαχ.* 14,17. Τύποις «Φοίνικος» 1935.—Ἐκ τῆς κριτικῆς ταύτης μελέτης συνάγεται πῶς ἐνίοτε τὸ κείμενον τῶν *Ο'* χρησιμεύει πρὸς εἴρεσιν καὶ ἀνασύνταξιν ἀπολεσθέντος τμήματος καὶ ἀποκατάστασιν τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου, ὅμα δὲ καὶ πόσον ἐπικίνδυνον εἶναι νὰ ἐκλαμβάνωμεν πάσας τὰς ξενιζούσας καὶ ἀσυνήθεις ἐκφράσεις καὶ συντάξεις τῶν *Ο'* ὡς οὐσας ἐν χρήσει κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντελέσεως τῆς μεταφράσεως ταύτης.

Μπορίς Μαρίνοφ, Συνομιλίας διὰ τοὺς παιδικούς ὁρθόδοξους χριστιανικούς ὁμίλους ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις. Ἔτος *Α'*, Ἐξαμηνία *α'* καὶ *β'* (εἰς δύο τεύχη). Ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ καθηγητοῦ *N. N. Γλουμπκόβσκη*. Ἐκδόσεις τῆς *Ι. Συνόδου* τῆς βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας. Σόφια 1933 καὶ 1934 (βουλγαριστί).—Τὸ περιεχόμενον τῶν δύο τούτων τευχῶν ἀποτελοῦσι συνομιλίας μεταξὺ διδασκάλου καὶ μαθητοῦ ἐπὶ διαφόρων θρησκευτικῶν θεμάτων, διὰ τῆς ματαινικῆς μεθόδου—ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε τοῦ κύκλου τῶν γνώσεων τῶν παιδῶν—ἀποδεικνυομένης τῆς ἐν ἐκάστῳ θεματι περιεχομένης χριστιανικῆς ἀληθείας. Δι' ἕκαστον θέμα προηγεῖται «προπαρασκευὴ» διαλογικῇ, ἔπεται κατόπιν ἡ «ἐκθεσις», ἐπ' ἴσης διαλογικῇ, εἰτα ἀκολουθεῖ κατοχύρωσις δι' ἀγιογραφικῶν χωρίων ἐπισφραγίζουμένη δι' ἀναλόγου ἁσματος μετὰ τοῦ μουσικοῦ τοῦ διαγράμματος, μετ' ὃ παρατίθενται διηγήσεις ἱστορικαὶ σχετικαὶ πρὸς τὸ θέμα. Οὕτω κατὰ τὴν μεθόδον ταύτην ἐν μὲν τῷ *Α'* τεύχει διδάσκονται τὰ θέματα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν Θεόν, ἐν δὲ τῷ *Β'* τὰ εἰς τὸν ἄνθρωπον (σῶμα, ψυχὴ, οἰκογένεια, ἱερεὺς, ἐνορία, φίλια, πατρίς κλ.). Ἡ μέθοδος τῆς τοιαύτης διδασκαλίας εἶνε, ὁμολογουμένως, λίαν συντελεστικὴ διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν εἰς τοὺς παῖδας, θὰ συνιστῶμεν δὲ νὰ μελετηθῇ ἰδίως ὑπὸ τῶν διδασκόντων τοὺς πηλίδας εἰς τὰ παρ' ἡμῖν Κατηχητικὰ σχολεῖα.

Ἀρχιμ. Χριστοφόρου Ι. Ζῶνα καθηγητοῦ τῶν ἱερῶν τοῦ ἐν Ἀμφίῳ Γυμνασίου, Βίος καὶ πολιτεία καὶ μερικὴ θάυματαις διήγησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Λουκᾶ τοῦ νέου, τοῦ ἐν τῷ Στειρίῳ τῆς Ἑλλάδος ἀσκήσαντος. Ἀθῆναι, τύποις «Τριῶν Ἱεραρχῶν».—Τὸ τεῦχος τοῦτο, περιέχον ἐπιτετημένην μετάφρασιν τοῦ ἐν τῷ προσκυνηταρίῳ τῆς μονῆς τοῦ ὁσίου Λουκᾶ βίου τοῦ ἁγίου καὶ πεπλουτισμένον δι' ἐπεξηγηματικῶν σημειώσεων εἰς τινα σημεία τοῦ βίου, ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ φιλοπόδου ἀδελφοῦ τῆς μονῆς χάριν τῶν εὐσεβῶν προσκυνητῶν αὐτῆς.

Ἀρχιμανδρίτου Κυπριανοῦ, Ὁ πατὴρ Ἀντωνίνος Καπούστην, ἀρχιμανδρίτης καὶ προϊστάμενος τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ ρωσικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀντιπροσωπείας (1817—1894). Ἐν Βελιγραδίῳ, 1934 (ρωσιστί).—Ἡ μονογραφία αὕτη (ἐκ σελ. 212) πραγματεύεται περὶ ἐνὸς ἐκ τῶν ἱκανωτέρων καὶ εὐφρεστέρων ρώσων κληρικῶν, ὅστις, χρηματίσας ἱερεὺς τοῦ ἐν Ἀθήναις ρωσικοῦ ναοῦ καὶ εἰτα ἐπὶ πολλὰ ἔτη προϊστάμενος τῶν ἐν Παλαιστίνῃ ρωσικῶν προσκυνηματικῶν καθιδρυμάτων, εὐργάσθη μετὰ εὐλόγου σπανίου οὐ μόνον ὑπὲρ τῶν ρωσικῶν συμπεφορότων, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ἐπὶ πόσεως ἐπιστημονικῆς ἰδίᾳ ἐν τῷ πεδίῳ τῶν ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν. Ὁ σ. τοῦ ἔργου ἀφιερῶν ἴδιον κεφάλαιον εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις θῆσιν τοῦ ἀρχιμ. Ἀντωνίνου ὑπὸ τὸν τίτλον Ἀθῆναι—Κωνσταντι-

νούπολις—Ἀρχαιολογικὴ δρᾶσις. Κατὰ ταῦτα. ἡ μονογραφία εἶνε λίαν ἐνδιαφέρουσα καὶ ἀπὸ καθαρώς ἑλληνικῆς ἐπόψεως. Δυστυχῶς ἡ δρᾶσις τοῦ Ἀντωνίνου δὲν ἦτο πάντοτε ἀνιδιοτελής ἐν ταῖς σχέσεσιν τοῦ πρὸς τὰ ὀρθόδοξα ἑλληνικά θρησκευτικά καθιδρυμάτα τῆς Ἀνατολῆς, εἶνε δὲ ἡδὴ γνωστὸν πόσον συνείργησεν ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ ἐν Κων)πόλει πρεσβευτοῦ τῆς Ρωσίας κόμητος Ἰγνάτιεφ εἰς τὴν κλοπὴν τοῦ Σιναιτικοῦ Κώδικος ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Σινᾶ, ἵνα περιορισθῶμεν εἰς τοῦτο μόνον. Εἰς τὸ τέλος τῆς συγγραφῆς προστίθενται διασαφητικαὶ εἰς πολλὰ σημεία τῆς μονογραφίας σημειώσεις. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ δρᾶσις τοῦ Ἀρχιμ. Ἀντωνίνου ἦτο ἀρκούντως εὐρεία, ὥστε νὰ δικαιολογῆται τὸ ἀνὰ χεῖρας ἔργον, ὀφειλόμενον εἰς συγγραφά μετ' ἐπιμελείας καὶ ἀγάπης συλλέξαντα ὅσα ἡδυνήθη στοιχεῖα διὰ βιογραφίαν πλήρη καὶ ἀρίστην.

Γεώργιον Ν. Φραγκοῦλα, Ὁ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἐθαγγελισμοῦ τῆς Σκιάθου περιορισμὸς τοῦ Θεοφίλου Καίτη (Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Θεολογίας»). Τύποις «Φοίνικος» 1935.—Ἡ μελέτη αὕτη, καταρτισθεῖσα ἐπὶ τῇ βάσει ἀνεκδότων ἐγγράφων τοῦ ἀρχιεῖου τῆς ἐν λόγῳ μονῆς, παρουσιάζει χρονολογικῶς τὰ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ διαμονὴν τοῦ Καίτη ὁ σ., δεχόμενος ὡς γνησίαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Καίτη ἐν τῷ ἀπὸ 16 Νοεμβρ. 1839 εὐχαριστηρίῳ ἐγγράφῳ τοῦ πρὸς τὴν μονήν,—οὐ παρατίθεται καὶ φωτογραφία—, συμπεραίνει ἐκ τῶν ἐν τοῖς δημοσιευομένοις ἐγγράφοις δεδομένων ὅτι ἡ ἐν τῇ μονῇ διαμονὴ τοῦ Καίτη δὲν ὑπῆρξε μὲν ἰδεώδης, ἐκ τινων ὁμῶς θετικῶν στοιχείων σχηματίζει τὴν πεποίθησιν ὅτι ἦτο «ἀρκετὰ καλὴ καὶ οὐχὶ μαρτυρικὴ, ὥς παρουσιάζουν αὐτὴν, καὶ ὀρθὸν εἶνε, κατὰ ταῦτα, κατὰ πολλὴν νὰ μετριασθῇ ἡ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαμονῆς τοῦ Καίτη ἐν τῇ ἀνωτέρῳ μονῇ ἐπικρατοῦσα γνώμη». Ὁ φιλότιμος σ. εἶνε συγχαρητήριον ἄξιον διὰ τὸ φιλέρευνον καὶ τὴν κριτικὴν εὐστοχίαν.

Ἀνδρέου Ι. Φυτράκη Βοηθοῦ τοῦ Θεολογικοῦ Σπουδαστηρίου Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Αἱ κοινωνικαὶ ιδεαὶ Κλήμεντος τοῦ Ἀλεξανδρέως. (Βιβλιοθήκη «Ἀναστάσεως» ἀριθ. 3). Ἀθῆναι, Τύποις Π. Δ. Κυριακοῦ 1935.—Ἐπιμελημένη μελέτη μαρτυροῦσα ἀγάπην πρὸς τὸ θέμα καὶ ὀρθὴν χρῆσιν τῶν πηγῶν. Αἱ τοιαῦται κοινωνιολογικαὶ μελέται εἶνε ἐπικαιροί, ὥς διαφωτίζουν αὐτὴν τὴν θέσιν τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος ἐν τῇ Χριστιανισμῷ καὶ τὴν ἣν οὗτος παρέχει εἰς αὐτὸ λύσιν.

«ΘΕΟΛΟΓΙΑ». Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος *N'* Ἰουνίου 1935. Περιεχόμενα: Ὁ ὁσιος Μελέτιος ὁ νέος (περ. 1035—1105) ὑπὸ Μεταχριστιανισμοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν *Χρυσόστομου*.—Σωφρόνιος ὁ Γ' καὶ τὸ Βουλγαρικὸν ζήτημα (Σεπτέμβριος 1863—Δεκεμβρίου 1866) ὑπὸ Ἀρχιμ. *Ἐμμ. Καρσιαδίου*.—Τὰ χωρία *Δευτ.* 32,43 καὶ *Ζαχ.* 14,17 ὑπὸ *Βασιλείου Μ. Βέλλα*, Καθηγητοῦ.—Κριτικὴ ἐκκλησιολογικὴ βιβλίον ὑπὸ *Εὐλορίου Κουρίλα Λαυριώτου*.—Ἀγιολογικά, Λεωνίδης ὁσιος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Λεωνίδης μάρτυς ὁ ἐν Τροιζήνι ὑπὸ τ. πρ. Λεοντοπόλεως *Σωφρονίου*.—Ἀπάντησις εἰς τὰ Ἀρχαδίου τοῦ Βατοπεδινού ὑπὸ *Ἐμμ. Γ. Πατελάκη*.—Κριτικὸν καὶ Βιβλιογραφικὸν *Δελτίον*.

— ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Πατρῶν

Προσκαλοῦμεν τοὺς ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ νόμιμα προσόντα ἐπιθυμοῦντας ὅπως ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι διὰ τὴν κενὴν θέσιν ἐφημερίου τοῦ ἐν Γουναριανίκοις ἰ. ναοῦ ἁγ. Βασιλείου. Ὅπως μέχρι τῆς 30ῆς Ἰουνίου ἐ. ε. ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 83 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5439 ὀριζομένων πιστοποιητικῶν τῶν προσόντων αὐτῶν. Ἐν Πάτραις τῇ 1ῃ Ἰουνίου 1935. † Ὁ Πατῶν Ἀντώνιος.

Τύποις «Φοίνικος» ὁδὸς Λεοννάτου 4, Ἀθῆναι